

Wyższa Szkoła Ekonomii
i Informatyki w Krakowie

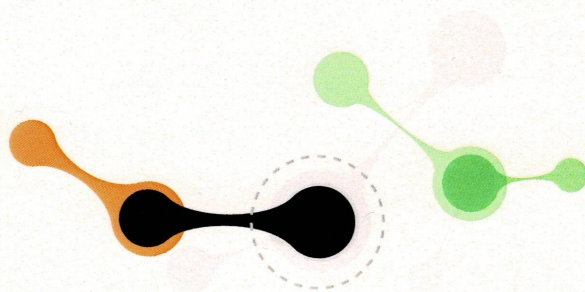
2022

ANNA DEREŃ
GABRIELA MALIK
MARCIN SZYDŁOWSKI

Badania operacyjne

Wybrane metody i zadania

Podręcznik
dla studentów
kierunków
ekonomicznych
i technicznych

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
1. Czym są badania operacyjne – wprowadzenie do tematu	9
2. Programowanie liniowe – formułowanie modelu i metoda geometryczna	19
3. Programowanie liniowe z wykorzystaniem narzędzia Solver	27
4. Programowanie dyskretne, całkowitoliczbowe i stochastyczne – podstawy teoretyczne	35
5. Programowanie liniowe	37
5.1. Definicje i oznaczenia	37
5.2. Metoda simpleks	44
5.3. Pierwsze rozwiązanie bazowe	55
5.4. Dualność w programowaniu liniowym	57
5.5. Pytania i ćwiczenia	62
6. Programowanie ilorazowe	69
6.1. Wprowadzenie	69
6.2. Sformułowanie modelu matematycznego zadania	69
6.3. Programowanie ilorazowe w przykładach	70
6.4. Pytania i ćwiczenia	75
7. Programowanie sieciowe	81
7.1. Podstawowe pojęcia teorii grafów	81
7.2. Typowe zagadnienia rozwiązywane przy pomocy grafów	83
7.3. Pytania i ćwiczenia	94
8. Przykłady zastosowań	101
8.1. Zagadnienia transportowe	101
8.2. Zagadnienie mieszanki	104
8.3. Kontrola zapasów i planowanie produkcji	104
8.4. Zagadnienie przepływów międzygałęziowych	106
8.5. Analiza drogi krytycznej – metoda PERT	108
9. Programy komputerowe w rozwiązywaniu zadań optymalizacji	117
9.1. Program Lp_solve	118
9.2. Pakiet Lindo	119
9.3. Oprogramowanie R	121

10.	Wybrane projekty studentów WSEI	129
10.1.	Zagadnienie mieszanki	129
	1. Sformułowanie problemu:	129
	2. Cel naszego zadania:	129
	3. Rozwiązanie problemu:	130
	a) metoda graficzna:	130
	b) metoda Simpleks	131
	c) przy pomocy programu Excel.	135
	4. Postać kanoniczna zadania:	137
	5. Postać dualna zadania:	139
	6. Interpretacja wyników:	140
10.2.	Maksymalizacja zysku	140
	1. Cel projektu	140
	2. Zadanie praktyczne.	141
	2.1. Dane potrzebne do opracowania zadania..	141
	2.2. Konstrukcja zadania	141
	3. Rozwiązanie zadania w postaci standardowej za pomocą narzędzia „solver”	143
	4. Przedstawienie rozwiązania zadania metodą graficzną	147
10.3.	Programowanie sieciowe	148
	1. Cel projektu..	148
	1.1 Sformułowanie problemu.	148
	1.2. Metoda Forda.	150
	1.3. Interpretacja.	151
	2. Model matematyczny	152
	2.1.Wyznaczenie macierzy połączeń	152
	3. Rozwiązanie zadania	154
	3.1 Rozwiązanie zadania za pomocą Solvera w programie Microsoft Excel	154
	3.2 Rozwiązanie zadania za pomocą programu lp_solve	155
10.4.	Analiza drogi krytycznej – metoda PERT	162
	1. Cel projektu	162
	2. Sformułowanie modelu, zebranie danych	162
	3. Konstrukcja sieci czynności:	164
	4. Poszukiwanie drogi krytycznej	166
	5. Analiza czasowa	166
	6. Wykres Gantta	168
Bibliografia	171	